

Att flytta till München: Inte så olikt Stockholm

Innan avresa

Jag hade nog redan bestämt mig för att åka på utbyte sekunden jag kom in på arkitekturprogrammet på KTH – det har helt enkelt varit något jag alltid ville göra, jag ville få en bredare utbildning med ett mer varierat perspektiv på ämnet. KTH är en fantastisk skola för att plugga arkitektur, men jag tror att ett ämne som har så stor roll i samhället i stort, i hur vi lever och bor, också är värt att titta på från ett annat håll än det en själv känner till. Jag tror att det är viktigt att, som någon som jobbar med ett yrke för hela samhället, förstå olika facetter av samhället. Dessutom tänkte jag att det såg bra ut på Cv:t och skulle öppna en ny arbetsmarknad – vilket jag också hade rätt i! Jag har nämligen lyckats få praktik i Tyskland efter mitt utbyte!

Tyskland var ett naturligt val för mig då jag har familj från Österrike och min pappa kan flytande tyska, och jag läste tyska både i grundskola och gymnasiet. För att förbereda mig för utbytet såg jag till

att läsa ett år av tyska på universitetet efter min kandidat, vilket definitivt gjorde stor skillnad, och gjorde att jag vågade välja kurser som undervisades på tyska när jag kom fram.

Jag visste inte om jag ville hamna i Berlin eller München, men det var till München jag blev nominerad, och jag trivdes jättebra med det. TUM är en så himla bra skola, och jag tror att de har en viss teknisk fokus som KTH kanske inte har på samma sätt, så det var kul att få en väldigt annorlunda upplevelse än mina tidigare skolår.

Ankomst

Jag kom ner till München mycket tidigare än de flesta andra. Terminen börjar först i oktober, men jag åkte ner redan mitten av september, på grund av mitt lägenhetskontrakt. Det var dock ganska skönt att hinna "settle down" lite i staden och mitt nya hem innan skolan började på riktigt, och därigenom göra mig hemmastadd och bekväm, så att jag inte oroade mig över flytten när det kom till kursval och den faktiska utbildningen. Jag hade lite problem med DHL som bestämde sig för att skicka tillbaka alla mina ägodelar (typ husgeråd osv) till Sverige, så det blev många resor till MediaMarkt och Ikea – också bra att ha tid över till det alltså!

Ekonomi

Ekonomiskt upplevde jag det inte jätteannorlunda från hemma i Stockholm – kostnaderna i München är jämförliga, och det inkluderar mat, hyra och kollektivtrafik. CSN fick jag ju som vanligt, och Erasmus täckte de övriga utgifter som en flytt till ett annat land innebär. TUM har däremot en terminsavgift på ca. 150\$, men å andra sidan räknas studentkortet en får av universitetet som en kollektivtrafikbiljett till halvtid, ungefär som terminsbiljetten från SL för några år sedan.

Boende

Boende hittade jag, som de flesta i Tyskland gör, via en hemsida för boendethyrning, WG-Gesucht, vilken jag blev tipsad om av en vän före utbytet. Jag började leta bostad ganska långt före utbytet (redan i juli), då jag ville vara på den säkra sidan, men egentligen tror jag inte att det är nödvändigt att vara ute i så god tid. Jag hittade en lägenhet i den relativt centrala men väldigt lugna stadsdelen Haidhausen, med goda förbindelser till kollektivtrafik (S-Bahn, U-Bahn, buss) och bara 10 minuters promenad från en av de större stationerna, Ostbahnhof. Som tur var lyckades jag alltså slå på jackpot. Min hyresvärd var också jättetrevlig och hjälpsam, och vi kommunicerade huvudsakligen via WhatsApp. Min lilla lägenhet var 22kvm plus en liten balkong, på första våningen, och jättemysig. Att bo själv är egentligen inte så vanligt för studenter i München, de flesta bor i s.k. WG, eller flatshares, som en också kan hitta på WG-Gesucht. Jag föredrar dock att ha mitt eget utrymme, framför allt då det inte gick att vara säker på hur mycket av studierna som skulle vara online i och med Covid-19. Hyran när en har egen lägenhet blir dock såklart dyrare, och jag betalade 750€ i månaden, inkl. elektricitet och uppvärmning, men exkl. bredband – det behövde jag fixa på egen hand.

Universitetet och studierna

TUM som universitet är betydligt större än KTH. Bara inom arkitektursektionen är det säkert tusen studenter i varje årsgrupp, till skillnad från KTHs dryga 100, och eftersom en får bestämma sin kursmängd och upplägg själv är det många som sprider ut sin utbildning över längre tid än de vanliga 5 åren. Hur kandidaten fungerar vet jag inte exakt, men som jag har förstått det får en, till skillnad från vid KTH bestämma sina kurser själv även under den tiden, så länge de inkluderar de få obligatoriska kurserna som alla måste läsa. Något annat som skiljer sig är hur många av master-kurserna som är på tyska istället för engelska – såklart finns det engelska kurser, men majoriteten (speciellt av studiorna) är på tyska – därför skulle jag definitivt rekommendera att vara säker i sina tyskakunskaper innan utbytet, så att en kan studera de kurser som en tycker är intressanta utan att vara begränsad av språkkunskaper. Dock erbjuds språkkurser vid universitetet, men det hjälper ju inte så mycket eftersom de löper samtidigt som de andra kurserna.

Kurser

Mitt kursval vid TUM var främst drivet av vilka kurser jag hade haft tillgång till vid KTH, och att få så bred utbildning som möjligt under mitt utbytesår – att prova på saker jag inte gjort förut för att lära mig mer, helt enkelt! Till skillnad från på KTH är arkitekturutbildningen på TUM inte separat från stadsplanering och urbanistik, vilket också öppnade för att läsa kurser som låg i gränslandet däremellan, och därigenom sätta arkitektur i en större kontext. Kursvalet blev i slutändan däremot HELT annorlunda än vad jag planerat sedan innan, då TUMs kurser inte läggs upp i förväg, så de kurser jag trodde jag skulle kunna läsa var inte tillgängliga. Det löste sig dock ändå, och för att hitta de kurser jag verkligen var intresserad av valde jag massor av kurser, och gick på ett eller två kurstillfällen, och hoppade sedan av det jag inte var intresserad av.

Staden och landet

Jag lyckades time:a att komma till München precis innan Oktoberfest skulle ha börjat, om det inte hade varit för Covid – vilket jag ser som en av de få positiva aspekterna av hur Covid påverkade mitt utbyte. Oktoberfest tror jag hade varit lite väl mycket för någon som just flyttat till staden och hade massor av annat att vänja sig vid. Trots att München och Stockholm i mina ögon är ganska lika som städer så finns det en del kulturella aspekter som skiljer sig. En sak är kaffet – allt kaffe är blaskkaffe! (Om någon skulle hamna på TUM finns dock Stehcafé, där de har jättegott kaffe – men det är för att det är riktig espresso och inte tysk blaskbrygg) När en beställer te måste en specificera att en vill ha svart eller grönt te, INTE hibiscus med citron!

Hur de hanterade Covid blev, för mig, också en chock – från Stockholm helt utan restriktioner blev jag tvungen att fylla i blanketter eller ”checka in” med en app med all min info varje gång jag ville sätta mig på ett café, jag var tvungen att ha mask inomhus var jag än var, och jag behövde bära runt ett vaccinationsbevis om jag ville gå på bar eller restaurang.

Det finns säkert massvis fler mindre kulturkrokar som jag upplevde det, men i skrivande stund är detta det som stannat med mig.

Fritid och sociala aktiviteter

Eftersom jag kom till München under Covid, var det sociala livet till en början begränsat. Jag försökte ändå att i den utsträckning jag hade tid med och orkade att gå på de kåraktiviteter som intresserade mig, och där jag trodde att jag skulle kunna hitta vänner. Den riktiga lyckträffen fick jag genom att gå på ett "Biergarten Crawl" anordnat av det internationella utskottet av Arkitektursektionen, vilket i slutändan visade sig inte alls vara något Biergarten Crawl, utan snarare en vanlig arkitekturstadsvandring (vilket jag personligen inte hade något som helst emot!) som sedan slutade på Biergarten i Viktualienmarkt, den kanske mest centrala. Där träffade jag min bästis under min studietid i München – Luiza – som också kom till München för ett år, hela vägen från Brasilien. Vi sprang in i varandra en andra gång under en Pub Quiz, och det var där vi knöt en riktig vänskapskontakt. Genom henne träffade jag också de flesta av mina andra vänner i München – till exempel Rui, från Lissabon, som jag dessutom delade två kurser med, Berke, från Istanbul, som inte studerade vid TUM utan var i München för praktikplats, vilket också gav mig insikt i arbetslivet som arkitekt i Tyskland, och Jakub, från Warszawa, som jag och Luiza i vår delade kurs Arkitektursystematik arbetade tillsammans med. Det som egentligen var knepigast för mig personligen var när terminen var slut, och hälften av mina vänner plötsligt skulle tillbaka till sina hemstäder, och jag behövde hitta nya vänner igen – just därför var det så skönt att jag och Luiza båda skulle stanna längre. Jag tror att mitt liv i München rent socialt var ganska oförändrat från mitt liv i Stockholm – jag umgicks med mina vänner några gånger i veckan, antingen på bar, restaurang, promenad eller hemma, och i övrigt fokuserade jag på skolarbete och personliga projekt.

GENDER IDENTITY @ TUM
architecture

Hey! We are Minna, Luiza and Jakub!
we are conducting a case study on gender identity at TUM
and we need YOUR HELP !!! ;o

If you'd like to contribute and have 10 minutes to spare, please fill in our survey
it is completely anonymous and purely for research:)

We are also looking for people willing to have an informal
conversation about their gender identity and experience
at TUM, to enrich our study with qualitative research.

Interested? Contact us and let's meet off-campus
in a safe environment, drinks or coffee on us!
Reach us on: genderattum@gmail.com
Or through WA: +491733051477

Hållbarhet

För att ta mig ner till München flyttade jag via tåg – något som förstås var bättre för miljön, men som jag tyvärr inte kan rekommendera utöver den framdelen. För det första tog resan 19h, då borträknad den natt som jag tvingades sova på hotell, och krävde 3 separata byten då det inte finns några direkttåg. Dessutom var det väldigt tungt att släpa runt alla de ägodelar jag skulle behöva under ett helt års tid på tågs packhyllor och stökiga stationer. Det var skönt att känna att jag gjort något för miljön, men jag tror inte att jag skulle göra om den typen av flytt via tåg... Kanske om en bara ska åka en termin och inte har med sig så mycket kläder och prylar, men som en strikt maximalist var det väldigt opraktiskt.

Att leva hållbart i München var inte så svårt förutom när det gäller elektricitet och uppvärmning – det mesta här värms upp av gas eller, ve och fasa, olja. Mitt område var ett av de första som under hela min boendetid höll på att växla till fjärrvärme – vilket inte påverkade mig utöver det att hela gatorna var upprivna under hela året. Det blev många omvägar eller promenader lite-för-nära-körfältet. Tyvärr är Tyskland infrastrukturellt inte ett miljömått land, men desto bättre är utbudet av eko-affärer med ekologiska matvaror och andra produkter (tänk Kajsa Warg eller Rot, bara att det finns typ en miljon stycken utspridda över hela stan).

Rekommendationer och övriga reflektioner

För att sammanfatta vill jag i alla fall säga att jag hade det väldigt roligt under min tid i München! Det finns mer att göra än vad jag trodde, och som stockholmare känns det väldigt hemtrevlig och inte så främmande som jag hade trott. Några måsten för den som studerar (eller bara besöker) München är enligt mig:

Englischer Garten. Gigantisk park/grönområde i centrala München med Isarfloden, Münchens hjärta, som löper igenom den. Oavsett årstid är en promenad i parken fantastiskt mysigt, men har en tur med vädret (och temperaturen) är ett dopp i Eisbach (den del av Isar som rinner genom södra parken) ett måste! Strömmen är jättestark, så en kan egentligen bara lägga sig och flyta i vattnet och låta strömmen ta en vart den vill – dock får en hålla uppsikt vid surfing-området så att ingen stackars surfare krockar.

Gärtnerplatz (och området däromkring). Torg som har som en stjärna av gator som löper ut från det – dessa gator har i princip alla mina favoritbarer! Bara en promenerar runt här kan en hitta säkert 10 barer som en gillar på en kväll, och det är svårt att träffa fel! Dagtid finns här dessutom Münchens bästa vintage (om än liiiiite dyrt...) om shoppingsuget kommer krypande.

Vietnamesiskt. München har en stor vietnamesisk diaspora, vilket även betyder att det finns MÅNGA vietnamesiska restauranger, och de är BRA! Min personliga favorit är Tan Nam vid Ostbahnhof, men det finns en risk att jag är partisk...

För den som har tid (och lust) att ta sig till utkanten av München:

Erdinger Therme. Thermalbadhus (och Europas största inomhusvattenpark!) som ligger ungefär en timme med S-Bahn från centrala München. Värt varenda minut och öre som det kostar att ta sig dit! Här kan en basta, åka vattenrutschkana, eller till och med dricka en cocktail i en varm pool! De har ett textilfritt område (dvs. nakenbad) där de har en bar i vattnet där en kan sitta näck och dricka ett glas vin – väldigt märklig upplevelse, men intressant hursomhelst.

Tegernsee.

Alpstad med en av de vackraste sjöar jag sett i mitt liv! Kristallklart vatten i en alpdal omgiven av bergstoppar och skog. Mitt tips är att köpa en badmadrass och lägga sig på den i vattnet och bara flyta runt och njuta. Kom dock ihåg att ta med mat och dryck hit! Det blir lite väl dyrt att äta och köpa allt där. Tänk turistområde.

Zugspitze. Snö till och med på sommaren. Alptopp.